

Elise Brouwer

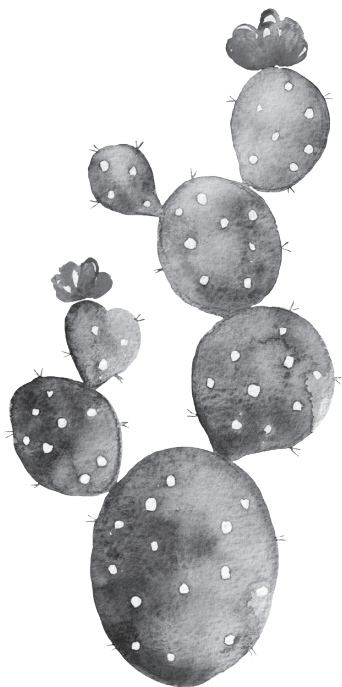

WOESTIJN regen

Dagboek voor donkere dagen

BOEKENCENTRUM

Elise Brouwer

WOESTIJN regen

Dagboek voor donkere dagen

UITGEVERIJ BOEKENCENTRUM, UTRECHT

Soli Deo gloria

INHOUD

Geduldig lijden

- 1 Donkergrijs gevoel
- 2 Ik ben bij je
- 3 Heer, ontferm u!
- 4 Getsemane
- 5 Dotan
- 6 Duisternis als metgezel
- 7 Ze begrijpen je niet
- 8 Samen lijden
- 9 Diepe wonden
- 10 Wat duurt het lang

Genade ontvangen

- 11 Genade genoeg
- 12 Opgeven is wél een optie
- 13 Weg door de woestijn
- 14 Zomaar ontvangen
- 15 De waaromvraag
- 16 Slapend rijk worden
- 17 Kruispunten (1)
- 18 Wonderen en tekenen
- 19 Vreugde ontvangen
- 20 De weg van God gaan

Leren rusten

- 21 De last van vandaag
- 22 Diagnose
- 23 De basis van rust
- 24 Gewoon zijn
- 25 Zien met Gods ogen
- 26 Anker van hoop
- 27 Wadi Kerit
- 28 Uit je noodkreet
- 29 Schuilen onder het schild
- 30 Onzichtbare voetsporen

Het juiste perspectief

- 31 Zelfkennis
- 32 De schepping zucht
- 33 In alle eenvoud
- 34 Je bent er nog niet
- 35 Lijden is rechtvaardig
- 36 Avondlicht
- 37 Lijden als vijand van God
- 38 Het land van de levenden
- 39 De tranenkruik
- 40 Ik weet het (nog) niet

Lichtpuntjes koesteren

- 41 Spraak zonder klank
- 42 Genieten van het hier en nu
- 43 Moedig op weg
- 44 Hij voelt mee
- 45 Cactus
- 46 Loslaten om te ontvangen
- 47 Overwinning leren vieren
- 48 Piketpaaltjes
- 49 Zaai de tijd
- 50 Waarheid

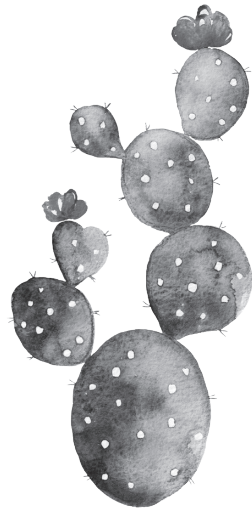
Gedachten cultiveren

- 51 Denk verstandig over jezelf
- 52 De kracht van het Woord
- 53 Parelduiken
- 54 Hoop in je onrust
- 55 Twijfel
- 56 Wortelen in de Bron
- 57 (On)bezorgd
- 58 Gods Woord overdenken
- 59 Er is geen les
- 60 Gedachten scherpen aan het Woord

Worden wie je bent

- 61 Leren van kinderen
- 62 Doe het niet alleen
- 63 Het werk van je handen
- 64 Snoei aanvaarden
- 65 Lijden is een mysterie
- 66 Liefde overwint
- 67 Broodtrommel
- 68 Kruispunten (2)
- 69 Wortel dieper
- 70 Gods levengevende stem

Bronvermelding

Woord vooraf

Wie in zijn leven te maken krijgt met lijden, vraagt zich vroeg of laat af waarom er lijden is in de wereld. Of staat op zijn minst stil bij de pijn, de zinloosheid en de oneerlijkheid ervan. Waarom krijgt de een meer op z'n bordje dan de ander? Waarom doen mensen elkaar de meest vreselijke dingen aan? Waarom komen ziekte en natuurrampen voor? Als er een God is, waarom laat Hij ellende in welke vorm dan ook toe?

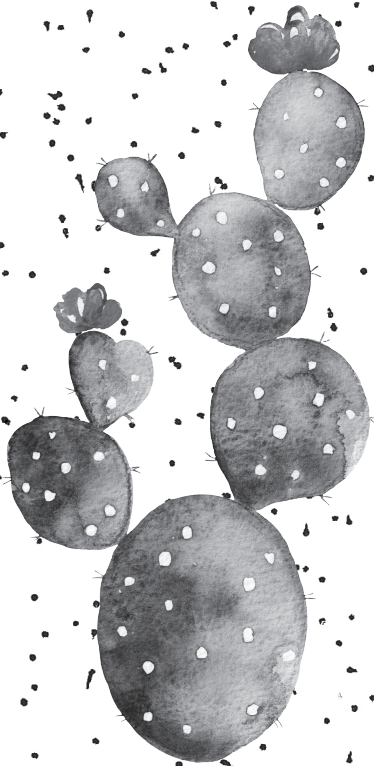
Wie op zoek gaat naar antwoorden, komt allerlei verklaringen en mogelijke oplossingen tegen. Lijden is bijvoorbeeld pure pech en toeval en evolutionaire processen spelen een rol in het ontstaan en het 'uitdelen' ervan. Sommigen komen in actie: we gaan er alles aan doen om alle ellende de wereld uit te helpen. Of, we moeten er als mensen voor zorgen dat het lijden ons niet meer raakt, we moeten er bovenuit stijgen. Weer anderen zien lijden als straf van God voor alles wat er mis is en gaat in deze wereld.

Gedurende mijn leven kreeg ik last van angsten, piekeren en uiteindelijk een zware depressie. Een lange periode van intens verdriet, gevoelens van zinloosheid en uitzichtloosheid, grote angst en vervreemding van mijzelf volgde. Ik had grote behoefte aan duiding en (h)erkenning. Naast het psychische lijden had ik ook een fysieke beperking: hyperhidrosis (overmatig zweten). Hoewel hulpverleners en ik lang dachten dat ook dit iets was dat 'tussen mijn oren' zat, bleek er ook een fysieke oorzaak te zijn waar ik gelukkig voor behandeld ben. De hyperhidrosis heeft jarenlang mijn leven bepaald en ik dacht dan ook dat deze ziekte dé oorzaak was van mijn zware depressie. Gaandeweg ontdekte ik echter nog andere oorzaken, zoals traumatische ervaringen in mijn jeugd waar ik niet over kon praten. Midden in deze verstikkende en verwarrende benauwdheid vond God mij zoals ik was en liet Hij mij niet meer dezelfde.

Woestijnregen is geen zelfhulpboek. Het is eerder een beschrijving van een persoonlijke zoektocht die je uitdaagt om ook na te denken over jouw eigen zoektocht. In dit boek haal ik vaak de Bijbel aan, het meest gelezen boek ter wereld. Ook als je hier niet in thuis bent, kun je *Woestijnregen* prima lezen. De zeventig stukjes in *Woestijnregen* beschrijven een periode van grofweg vier jaar maar zijn niet chronologisch waardoor ze ook afzonderlijk te lezen zijn. Je kunt dagelijks een stukje lezen, of het boek er af en toe eens bij pakken als je er behoefte aan hebt.

Ik hoop oprecht dat jij, net als ik, ontdekt dat God juist daar is waar geen mens wil zijn. Ga mee op mijn reis door de woestijn en leer de levengevende regen van Gods genade kennen.

GEDULDIG LIJDEN

1 |

Donkergrijs gevoel

'Kijk eens naar de lelies, kijk hoe ze groeien in het veld. Ze werken niet en weven niet. Ik zeg jullie: zelfs Salomo ging in al zijn luister niet gekleed als een van hen. Als God het groen dat vandaag nog op het veld staat en morgen in de oven gegooid wordt al met zo veel zorg kleedt, met hoeveel meer zorg zal hij jullie dan niet kleden, kleingelovigen?' (...) Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen last' (Mattheüs 6:27-30 en 34).

Buiten zie ik de zon schijnen op de prille knopjes aan de takken van de boom. De zon schijnt. Met mijn verstand kan ik beredeneren dat dat fijner is dan als het nu zou regenen. Maar mijn gevoel gaat daar niet in mee. In mijn gevoel is het grijs. Donkergrijs zelfs, richting inktzwart.

Het is halverwege maart en hoewel ik niet pieker, voel ik me bijzonder neerslachtig. Ik besluit door het park te fietsen, op zoek naar iets hoopvol. Daar word ik voor één kort moment overweldigd door de deken van paars, wit, geel en frisgroen. De bloemen bloeien in volle glorie. Ik voel de schoonheid in mijn buik. Kan dit? vraag ik me af. Het kan. Ik voel het. Al is het maar één moment waarop het licht even doorbreekt in mijn donkere ziel.

Ik dacht dat ik me geen zorgen maakte. Maar dat doe ik wel. Over mijn gevoel. Over verlies van kortstondig herwonnen levensvreugde. Over hoe het verder moet. Bloemen maken zich geen zorgen. Het enige wat ze doen is bloeien. God zorgt daarvoor, zij zelf doen helemaal niets. Ze volgen slechts datgene wat hun aangereikt wordt. Natuurlijk maken wij ons zorgen, want wij zijn mensen en geen bloemen. Jezus zegt ons ook niet dat we ons geen zorgen mogen maken. Maar Hij herinnert ons aan iets heel belangrijks: wij worden met Gods zorg bekleed. Onze hemelse Vader zorgt voor ons. Altijd. We hoeven slechts datgene te volgen wat Hij ons aanreikt.

Wat reikt God jou vandaag aan? Kun je je, naast het zorgen maken, hierop richten? Een poging doen is al heel wat!

2 |

Ik ben bij je

*Moet je door het water gaan – ik ben bij je; of door rivieren – je wordt niet meegesleurd.
Moet je door het vuur gaan – het zal je niet verteren, de vlammen zullen je niet verschroeien (Jesaja 43:2).*

De pijn is niet te houden, het verdriet haast te groot om te dragen. Gedachten sleuren mij mee de diepte in, daar waar het duister is. Voor hoofdpijn is er paracetamol. Voor een gebroken been een gipsverband. Welk medicijn is er voor de gebroken ziel?

Als kolkende rivieren je dreigen te overspoelen, een verterend vuur je dreigt te verbranden, dan is God daarbij. Hij zegt niet dat ons dit niet zal overkomen. Sterker nog, in Jesaja wordt ellende gepresenteerd alsof het bijna vanzelfsprekend is. De toon is haast berustend: 'Moet je erdoorheen gaan', alsof het onoverkomelijk is dat dit gebeurt in een mensenleven.

Gebed

God, het is haast niet te geloven dat U hier bij bent. Dat U dit toestaat. Toch weet ik dit: U bent mijn rots in de branding. Houd mij toch vast, Heer! Dan zal ik niet ten onder gaan.

Keer u tot ons, Heer – hoe lang nog? Ontferm u over uw dienaren (Psalm 90:13).

Al jaren ligt ze in een donkere kamer, met een zonnebril op tegen lichtprikkels. Er is nog steeds geen uitzicht op herstel. Ik lees over een vrouw van 29 jaar die over een paar dagen euthanasie zal krijgen omdat iedere seconde van de dag een hel voor haar is. Een vriendin van me leeft al jaren in financiële onzekerheid en krijgt het ene probleem na het andere over zich heen. Soms bevinden mensen zich in situaties om wanhopig van te worden. Tot wie anders kunnen wij ons dan richten dan tot onze verlosser? Heer, ontferm U over ons!

*Blijf mij nabij, wanneer het duister daalt.
De nacht valt in, waarin geen licht meer straalt.
Andere helpers, Heer, ontvallen mij.
Der hulpelozen hulp, wees mij nabij.*

*Wees bij mij, nu de dag ten einde spoedt.
Alles verdoft wat glans bezat en gloed.
Alles vervalst in 't wisselend getij,
maar Gij die eeuwig zijt, blijf mij nabij.*

*U heb ik nodig, uw genade is
mijn enig licht in nacht en duisternis.
Wie anders zal mijn leidsman zijn dan Gij?
In nacht en ontij, Heer, blijf mij nabij.*

(Gezang 392, Liedboek voor de kerken)

Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs met zich mee. Toen hij zich bedroefd en angstig voelde worden, zei hij tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier met mij waken'. Hij liep nog een stukje verder, knielde toen en bad diep voorovergebogen: 'Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan mij voorbijgaan! Maar laat het niet gebeuren zoals ik het wil, maar zoals u het wilt' (...) Voor de tweede maal liep hij van hen weg en bad: 'Vader, als het niet mogelijk is dat deze beker aan mij voorbijgaat zonder dat ik eruit drink, laat het dan gebeuren zoals u het wilt' (Mattheüs 26:37-39 en 42).

Jezus kent het lijden. In het bekende paasverhaal kunnen we lezen dat zijn ziel dodelijk bedroefd was toen Hij in de hof van Getsemane wachtte op zijn dood. Tot drie keer toe bidt Jezus of het lijden aan Hem voorbij mag gaan.

Als je doodsbang, dodelijk bedroefd of ongerust bent, realiseer je dan dat Jezus dit alles en nog veel erger heeft doorgemaakt. Jezus weet precies wat je doormaakt en, hoe moeilijk ook, je kunt zijn voorbeeld volgen en alles in Gods hand leggen.

Gebed

Vader, alles doet zo'n pijn. Het is zo duister in mijn ziel. Ik zie niet hoe het nog goed moet komen. En ik weet niet waarom het zo ontzettend lang duurt. Deze verschrikkelijke pijn wil ik niet voelen. Kom mij toch te hulp, Heer.

Ik vind de weg die ik moet gaan heel moeilijk en zwaar. Toch wil ik deze weg gaan, als dit uw wil is met mijn leven. Ik wil Jezus volgen die zei: 'Niet mijn wil, maar uw wil geschiede'. Help mij om dit op te brengen, Heer, en red mij uit deze benauwdheid. Ik verwacht het alleen van U.

5 | Dotan

Zodra Jozef bij zijn broers [in Dotan] was gekomen, trokken ze hem zijn bovenkleed uit, dat mooie veelkleurige gewaad, en gooiden hem in de put; de put was leeg, er stond geen water in (Genesis 37:23-24).

De Arameeërs kwamen 's nachts bij Dotan aan en omsingelden de stad. (...) Toen de Arameeërs op Elisa afkwamen, smeekte hij de Heer hen te verblinden. De Heer verblindde hen, zoals Elisa had gevraagd, en toen zei Elisa tegen hen: 'U bent verkeerd. Dit is niet de stad waar u zijn moet. Volg mij, dan zal ik u de weg wijzen naar de man die u zoekt.' Hij leidde hen naar Samaria, en daar aangekomen bad hij: 'Heer, open hun ogen en laat hen weer zien.' De Heer opende hun ogen, en toen zagen ze dat ze zich midden in Samaria bevonden. (...) Van toen af aan deden de Aramese benden geen invallen meer in Israël (2 Koningen 6:14b en 18-20 en 23b).

DAGBOEKFRAGMENTEN

25 maart 2014 – Vandaag ga ik echt beginnen: 100 keer 'exposure'-opdracht van mijn psycholoog: geen donkere kleren meer aan om het zweten te verbergen, maar vrolijke, lichte kleuren die ik eigenlijk heel graag draag. Dit moet vast gaan werken!
21 mei 2014 – Al een tijd bezig. Maar op de schaal van 1 tot 10 van hoe vervelend ik het vind en hoeveel het in mijn hoofd zit, score ik gewoon nog 10... En dan de somberheid. En de slapeloosheid... het is zwaar.

15 juni 2014 - Heel slechte dag vandaag. Ik ben boos op U, Heer. Waarom grijpt U niet in? Waarom blijft het zweten zo erg? Ik doe toch wat U vroeg? Ik ben niet verder gekomen in een half jaar tijd... Ik wil zo niet meer leven.

Soms geeft God niet datgene waar we om vragen. In het gedeelte van vandaag zien we twee bijzondere verhalen die plaatsvinden in Dotan. Jozef is in de put gegooid en smeekt God hem te verlossen. Elisa bidt om een wonder. En hoe reageert God? God was net zo aanwezig en actief in de langzame antwoorden aan Jozef als in het snelle antwoord aan Elisa. Hij was net zo liefdevol betrokken in de stilte van de put als in het spectaculaire antwoord op Elisa's gebed. Het verhaal van Elisa laat zien dat God in staat is meteen in te grijpen als het nodig is. Het Jozefverhaal vertelt ons dat God ons heel vaak niet geeft waar wij precies om vragen. In plaats daarvan geeft Hij ons wat we gevraagd zouden hebben als we alles wisten wat Hij weet (Keller 2014, p. 312).

Meestal besef je pas achteraf waarom iets gaat zoals het gaat. Jozef had geen idee waar het naartoe ging in zijn leven. En toch: God had alles in de hand. Hij heeft ook jouw leven in zijn hand!

6 | Duisternis als metgezel

Mijn enige metgezel is de duisternis (Psalm 88:19b).

DAGBOEKFRAGMENT

6 april 2016 – Ik leefde gisteren een beetje op. Ik kreeg een mail over mijn boek. Lijkt me zo tof om een boek te schrijven! Maar nu weer helemaal somber. Waarom weet ik niet, want ik ben nu 100% zweetvrij. Het lijkt me alleen totaal niets te doen. Jarenlang heb ik gedacht: als dit probleem opgelost is, zal het weer goed gaan. Maar het gaat niet goed. Ik probeer dingen te ondernemen, maar alles kost me moeite. Moet ik misschien weer in therapie? God, U zou toch iets nieuws beginnen? Een weg door de woestijn, een rivier in de wildernis? Is die woestijn dan eindeloos? Waarom merk ik niets van U? Moet ik het doen met af en toe een sprankje hoop? Dit kan toch niet de bedoeling zijn?

Ik heb mijn ziekte (hyperhidrosis, overmatig zweten) lange tijd als het grote probleem gezien, de bron van alle ellende. Toen mijn ziekte minder werd, werd de ellende echter niet minder, maar zelfs nog erger. Ik begreep er niets van. In de psalm van vandaag zien we dat zij die geloven, zij die hun hoop op God stellen, soms in het donker zijn en *blijven*. Op drie plekken spreekt de psalmist over de duisternis en eindigt er zelfs mee: mijn enige metgezel is de duisternis (vers 19b).

Tim Keller, die zelf ook een zware periode van ziekte doormaakte, heeft een belangrijke boodschap. Als de duisternis je enige metgezel is, dient er zich een keuze aan die er in betere tijden eigenlijk niet is. In de duisternis kun je ervoor kiezen om God te dienen enkel en alleen omdat Hij God is. Op de allerdonkerste momenten hebben we het gevoel dat we helemaal niets hebben aan God of aan onze relatie met Hem. Als je ondanks je situatie, die niet beter wordt of voorbijgaat, toch doorgaat met God gehoorzamen, bidden en Hem zoeken, doorgaat met het uitoefenen van naastenliefde, dan leren we eindelijk om God lief te hebben om wie Hij is, en niet om de zegen die Hij geeft. Als dan de duisternis minder wordt of verdwijnt, zijn we voor ons geluk minder afhankelijk geworden van andere dingen naast God en hebben we geleerd om onze kracht en vreugde te vinden in God zelf (2014, p. 295).

Al wijkt de duisternis niet: blijf Hem zoeken!

7 | Ze begrijpen je niet

HEER, u kent mij, u doorgrondt mij, u weet het als ik zit of sta, u doorziet van verre mijn gedachten (Psalm 139:1-2).

'Heb je de stijgende lijn al te pakken? Gaat het al wat beter?' Inmiddels kan ik er beter mee omgaan, maar deze goedbedoelde vragen frustrerden mij. Want blijkbaar moet het beter gaan. Moet er een stijgende lijn zijn. Alsof ik daar iets aan kan doen. Alsof het mijn schuld is dat het nog niet beter gaat. Alsof ik niet goed genoeg mijn best doe.

Ze begrijpen je niet. Nee, ze doen echt een poging, maar echt begrijpen kunnen ze niet. Ook je vriend, vriendin of partner niet en mogelijk zelfs je therapeut niet. Alleen als je zelf door een zware crisis gaat, weet je echt wat het is. De duisternis. De leegheid. De gevoelens van zinloosheid. De pijn. De eenzaamheid. De machteloosheid.

God vraagt niet naar een stijgende lijn. Hij vraagt niet of het al beter gaat. Hij kent de situatie. Hij kent je gevoel. God begrijpt je wel door en door. Hij heeft je gemaakt! God kent je lichaam, Hij kent de wegen die je gaat, Hij kent ook je psyche. Hij kent je gedachten, je gevoel, je angst, je mooie en je duistere kanten. Hij weet wat jou kwelt. David erkent dat God hem kent. Hij weet dat Gods wegen de juiste zijn. Hij vraagt God om de juiste weg te wijzen.

Gebed

Doorgrond mij, God, en ken mijn hart,
peil mij, weet wat mij kwelt,
zie of ik geen verkeerde weg ga,
en leid mij over de weg die eeuwig is.
(Psalm 139:23-24)

Wees blij met wie zich verblijdt, heb verdriet met wie verdriet heeft (Romeinen 12:15).

Aan het eind van de kringavond bidden we voor elkaar. We splitsen onze grote kring op in kleinere gebedsgroepjes waarin we met elkaar delen wat ons bezighoudt en waar we voor elkaar bidden. Als ik aan de beurt ben, uit ik mijn frustratie en verdriet: 'Ik kan écht niet meer. Elke dag sta ik op met het gevoel: ik móét weer een dag. Hoe ga ik deze dag nu weer doorkomen. Het is echt niet meer vol te houden op deze manier!' De vrouwen in het groepje huilen met mij mee. En een van hen omarmt mij en zegt: 'Echt waar, als het bij mij kan, kan het bij jou ook!' Van haar weet ik dat ze ook een hele lange donkere periode gehad heeft in haar leven en dat het nu weer goed gaat. Het doet me goed dit te horen van haar. De volgende dag app ik met haar man over dit gebeuren: ik vertel dat het me zo goed heeft gedaan, omdat ze recht van spreken heeft. Hij zegt: 'Dat is bijzonder, want ze had het echt op haar hart om dit tegen je te zeggen!'

Ik ben dankbaar voor iedereen die met mij mee lijdt in mijn zwarte periode. De vrouwen van mijn kring, en met hen vele anderen, deden datgene waar de Romeinenbrief ons toe oproept: Wees blij met wie zich verblijdt en heb verdriet met wie verdriet heeft. Dit is zo belangrijk!

Durf je verdriet en frustratie te delen met anderen. Je geeft hun dan de kans om met jou mee te lijden.

9 | Diepe wonden

Hij geneest wie gebroken zijn en verzorgt hun diepe wonden (Psalm 147:3).

In mijn schrijfproces heb ik soms een fase waarin ik mijn eigen schrijfsels compleet moet omvormen. Dit is de fase van snijden, schrappen en hele delen weggooien.

Killing your darlings, dat doet soms bijna letterlijk pijn. Ik ben de maker en ik moet snijden in mijn eigen maaksel om te zorgen dat het beter wordt.

Ik stel me zo voor dat dit voor God soms ook zo moet voelen als Hij zorgt. Want Gods zorg voor ons bestaat soms uit dingen die wij niet begrijpen. Hij snoeit, snijdt, gooit weg wat niet goed is. Hoe zou dit voor Hem zijn? Ik kan me voorstellen dat zijn hart huilt als Hij moet doen wat ik niet begrijp, wat ik verafschuw, wat zoveel pijn doet. Hij staat lijden toe.

In de tekst zien we dat God begint met het genezen van het gebroken hart, het centrum van je bestaan. Maar dan zijn er nog wel de wonden en het leed. Het verzorgen betekent wel direct hulp, maar nog geen directe genezing. Het verband is het bewijs dat het herstelproces gaande is, al ben je in zekere zin nog 'patiënt'. Patiënt betekent letterlijk '(lijden) moeten dragen' en dat kost tijd en geduld.

Om te kunnen genezen moet een oude wond soms eerst heropend worden waarna hij gewassen wordt. Zo wordt infectie voorkomen. Pas als de wond verzorgd is, kan er ruimte komen voor genezing. Soms zou ik willen dat God mijn oude wonden niet aan zou raken. Dan zou ik geen pijn hoeven voelen. Maar God staat liever pijn en lijden toe, om genezing te kunnen brengen. De vraag is of ik Hem vertrouw.

Sta jij God toe om je wonden te verzorgen? Heb je genoeg geduld met God die met je bezig is?

10 | Wat duurt het lang

Heb erbarmen, Heer, want ik kwijn weg. Genees mij, Heer, ik ben doodsbang, ik vrees voor mijn leven. Hoe lang, Heer, moet ik nog wachten? (Psalm 6:3 en 4)

Hoe lang nog wordt mijn ziel gekweld door zorgen en mijn hart door verdriet overstelp, dag aan dag? Hoe lang nog houdt mijn vijand de overhand? (Psalm 13:3)

Verstrikt in de struiken, blatend van ellende. Het lam kan nergens heen. Het is verdwaald, losgeraakt van de kudde. En nu zit het vast, wachtend op de hongerdood. De stekels van de struiken dringen diep zijn vacht in. De herder verschijnt, net op tijd. Maar de strijd is nog niet gestreden, sterker nog: nu begint het pas. Een voor een moeten de stekels uit de vacht en de huid getrokken worden. Een voor een. Tegelijkertijd kan niet; dan zou het lam overlijden door te veel bloedverlies. Er moet dus gewacht worden totdat een wond geheeld is, voordat een volgende stekel verwijderd kan worden. Een lang en moeizaam proces.

Maaïke ontving dit beeld toen ze God vroeg waarom haar proces zo eindeloos lang leek te duren. Ze werd ontzettend bemoedigd door dit beeld. Alsof God wilde zeggen: 'Ja, het duurt lang, maar daar heb Ik zo mijn redenen voor. Vertrouw je Mij?' Ze ervoer Gods zorg voor haar, juist door de ellende heen.

Soms wordt ons geduld ontzettend op de proef gesteld. Lijkt de ellende eindeloos te duren en snappen we niet waarom God ons niet 'gewoon' uit ons lijden verlost. De vraag is: vertrouwen we Hem? Vertrouwen we er op dat zijn weg het beste voor ons is?

**Wat als je ten onder lijkt te gaan aan gevoelens
van hopeloosheid, zinloosheid en intens verdriet?
Waar is God als alles donker is?**

In dit boek neemt de auteur de lezer aan de hand van zeven thema's mee op haar weg door depressie en angst. Zonder gemakkelijke antwoorden, openhartig en eerlijk, vertelt ze over haar leven met God in een zware periode van haar leven. Zo is dit boek een metgezel voor mensen die donkere dagen meemaken.

**Elise Brouwer (1986) is docent Nederlands
en Engels aan de pabo en schrijver.**

*'Een eerlijk en kwetsbaar boek waarin de
schrijver uit haar comfortzone stapt
en ook jou aanmoedigt in verbinding
te komen met jezelf en God - je mag
komen zoals je bent. Bemoediging voor
donkere tijden. Aanrader!'*

Mirjam van der Vegt, auteur en stiltetrainer

ISBN 978 90 239 5470 5 | NUR 707

9 789023 954705

www.uitgeverijboekencentrum.nl

